

Brussel, 7 oktober 2021
(OR. en)

12594/1/21
REV 1

CLIMA 292
ENV 736
ONU 92
DEVGEN 172
ECOFIN 948
ENER 416
FORETS 53
MAR 189
AVIATION 253

RESULTAAT BESPREKINGEN

van:	het secretariaat-generaal van de Raad
aan:	de delegaties
nr. vorig doc.:	12306/21
Betreft:	Vorbereidingen voor de bijeenkomsten in het kader van het Raamverdrag van de Verenigde Naties inzake klimaatverandering (UNFCCC) (Glasgow, 31 oktober - 12 november 2021) – Conclusies van de Raad

Voor de delegaties gaan in de bijlage de conclusies van de Raad over bovengenoemd onderwerp, die de Raad tijdens zijn 3815e zitting, op 6 oktober 2021, heeft goedgekeurd.

De tekst in punt 22, vierde streepje, is gewijzigd om de woorden "door de EU" toe te voegen.

**Voorbereidingen voor de bijeenkomsten in het kader van het Raamverdrag van de Verenigde Naties inzake klimaatverandering (UNFCCC)
(Glasgow, 31 oktober – 12 november 2021)**

- Conclusies van de Raad -

DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

URGENTIE VAN KLIMAATACTIE

1. BEKLEMT OONT dat klimaatverandering een directe en existentiële bedreiging voor de mensheid en de biodiversiteit vormt waar geen enkel land van gespaard blijft; de mondiale klimaatactie blijft echter ontoereikend. BENADRUKT dat de mondiale respons op de klimaaturgentie dringend moet worden versterkt met mitigatie- en adaptatiemaatregelen ter bescherming van mensen, bestaansmiddelen, economie en ecosystemen. ONDERSTREEPT dat er een mondiale transitie moet plaatsvinden naar klimaatneutrale, veerkrachtige, duurzame, circulaire en hulpbronnenefficiënte economieën en samenlevingen. Het moet een rechtvaardige transitie zijn waarbij niemand aan zijn lot wordt overgelaten.
2. SPREEKT zijn grote waardering uit voor het werk van de Intergouvernementele Werkgroep inzake klimaatverandering (IPCC) en IS INGENOMEN met de bijdrage van Werkgroep I over de natuurwetenschappelijke basis van klimaatverandering (WG I) aan het zesde evaluatierapport (AR6) van de IPCC. ZIET UIT naar de bijdragen van WG II en WG III aan AR6 over effecten, adaptatie en kwetsbaarheid alsook over mitigatie van de klimaatverandering. IS in dit verband ZEER BEZORGD over de vele door de IPCC gerapporteerde voorbeelden van ongekende en onomkeerbare veranderingen in het klimaatsysteem in alle regio's van de wereld, waaruit ondubbelzinnig blijkt dat de atmosfeer, de oceanen en het land onder menselijke invloed zijn opgewarmd. HERHAALT de belangrijkste bevinding van AR6-WG I, nl. dat de omvang van de toekomstige klimaatverandering afhangt van de toekomstige emissies, en dat de opwarming van de aarde alleen tot 1,5 °C kan worden beperkt indien de broeikasgasemissies in de komende decennia sterk en duurzaam worden verminderd en de hele wereld rond 2050 koolstofneutraal wordt. ONDERSTREEPT dat de mondiale ambitie inzake mitigatie van de klimaatverandering op korte termijn, dus ruim voor 2030, dringend moet worden verhoogd, op basis van de beste beschikbare wetenschappelijke gegevens.

3. WIJST op de economische en maatschappelijke kansen en voordelen van maatregelen inzake klimaatadaptatie- en mitigatie voor alle landen, vooral in het licht van het groene herstel na de COVID-19-pandemie. Door te investeren in innovatie en groene banen kunnen alle samenlevingen profiteren van een eerlijke en rechtvaardige transitie naar een nieuw groen economisch model. HERHAALT dat het voor een groene transitie van essentieel belang is dat geldstromen bevorderlijk zijn voor een traject richting klimaatbestendige ontwikkeling met lage broeikasgasemissies. HERHAALT VOORTS dat de uitvoering van de Overeenkomst van Parijs en de Agenda 2030 voor duurzame ontwikkeling nauw met elkaar verbonden en onderling verweven zijn.
4. BLIJFT ZEER BEZORGD over het feit dat, op collectief niveau, de door de partijen ingediende nationaal bepaalde bijdragen (NDC's) en de huidige broeikasgasemissietrajecten nog lang niet volstaan voor de verwezenlijking van de langetermijndoelstellingen van de Overeenkomst van Parijs. IS in dit verband INGENOMEN met het door het secretariaat van het UNFCCC opgestelde samenvattend verslag over NDC's, dat de partijen kan helpen bij het beoordelen van de voortgang van klimaatactie.
5. BENADRUKT dat alle partijen, met name de grote uitstoters, hun ambities op korte en lange termijn en hun klimaatmaatregelen moeten opschroeven, onder meer via koolstofbeprijzing, en herinnert eraan dat de G20-landen onlangs hebben onderkend dat er in dit decennium meer vaart achter de maatregelen moet worden gezet. ERKENT in dit verband dat de ontbossing moet worden gestopt en dat water- en voedselzekerheid, duurzame ontwikkeling, de uitbanning van armoede, het behoud van de biodiversiteit en de integriteit van alle ecosystemen moeten worden versterkt.
6. MEMOREERT dat de EU zich inzet voor het bevorderen van een op rechtvaardigheid en mensenrechten gebaseerde benadering en eerbiediging van de rechten van inheemse volken en lokale gemeenschappen en ONDERKENT dat klimaatveranderingsbeleid genderspecifieke gevolgen heeft en dat met het oog op effectieve klimaatactie gendergelijkheid en empowerment van vrouwen moeten worden bevorderd.

7. GEEFT GEHOOR aan de krachtige oproepen van het maatschappelijk middenveld, met name van kinderen en jongeren, om ambitieuzere klimaatmaatregelen te nemen, rekening houdend met de gelijkheid tussen de generaties, en de noodzaak om een sociaal gunstige ecologische transitie tot stand te brengen waarbij rekening wordt gehouden met de behoeften van de burgers. ERKENT in dit verband het belang van inspraak en actieve betrokkenheid van het publiek, en van toegang tot informatie bij de planning en uitvoering van klimaatactie.
8. HERINNERT aan de conclusies van de Europese Raad van 24-25 mei 2021¹ en WIJST NOGMAALS op het belang van een mondiale dynamiek voor het opvoeren van de mondiale klimaatactie. HERINNERT aan de conclusies van de Raad van 25 januari 2021 over klimaat- en energiediplomatie² en ONDERSTREEPT dat klimaatverandering een bedreiging voor de internationale stabiliteit en veiligheid vormt die ernstige negatieve gevolgen voor de internationale gemeenschap met zich meebrengt. WIJST in dit verband NOGMAALS op het belang van een sterke gecoördineerde actie van de EU en haar lidstaten door middel van actieve Europese klimaat- en energiediplomatie.

MEER ACTIE, AMBITIE EN STEUN

9. HERHAALT, in de aanloop naar de COP26, dat internationale betrokkenheid door middel van een sterk op regels gebaseerd multilateralisme van cruciaal belang is voor een succesvolle aanpak van klimaatverandering. ROEPT alle partijen OP ambitieuze nationale streefcijfers en beleidsmaatregelen voor te stellen en DRINGT ER met name bij de grote economieën die dat nog niet hebben gedaan OP AAN ruim op tijd voor de COP26 versterkte en ambitieuze NDC's kenbaar te maken of te actualiseren en tevens langetermijnstrategieën voor een op lage uitstoot van broeikasgassen gebaseerde ontwikkeling (LT-LEDS) met het oog op broeikasgas-neutraliteit in 2050 te presenteren. MERKT OP dat er wereldwijd veel meer ambitie nodig is om in Glasgow met toezeggingen te kunnen komen die - gecumuleerd - de doelstelling van 1,5 °C binnen bereik houden, in overeenstemming met de Overeenkomst van Parijs.

¹ <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-5-2021-INIT/nl/pdf>

² <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-5263-2021-INIT/nl/pdf>

10. BENADRUKT dat alle partijen streven naar het verwezenlijken van alle doelstellingen van de Overeenkomst van Parijs, en dat het op een gedetailleerde, integrale, solide en werkbare manier implementeren van de regels en richtsnoeren voor de uitvoering van de Overeenkomst van Parijs het doel van alle partijen is met betrekking tot de COP26.
11. HERINNERT aan de Europese Green Deal als de EU-strategie voor duurzame groei, en aan de toezegging om uiterlijk in 2050 te komen tot klimaatneutraliteit zoals in 2020 aan het UNFCCC meegedeeld in de langetermijnstrategie van de EU. BENADRUKT tevens dat de EU in december 2020 een ambitieuze actualisering van haar NDC heeft ingediend, met een bindend streefcijfer om in 2030 de emissies binnen de EU netto met ten minste 55 % te hebben verminderd ten opzichte van 1990. Dit sluit aan op het verzoek aan alle partijen om hun NDC's uiterlijk in 2020 bekend te maken of te actualiseren, en op de doelstelling om zich bij de aanpassing van de NDC's zo ambitieus mogelijk te tonen, zoals overeengekomen in Parijs. WIJST EROP dat zowel de doelstelling om uiterlijk in 2050 klimaatneutraal te zijn en daarna tot negatieve emissies te komen, als de aangescherpte klimaatdoelstelling voor 2030, door middel van de Europese klimaatwet in de EU-wetgeving zijn verankerd.
12. BENADRUKT dat dit streven zal worden verwezenlijkt met het pakket wetgevingsvoorstellen "Klaar voor 55", dat de Europese Commissie in juli 2021 heeft goedgekeurd vanuit de noodzaak het bestaande klimaat- en energiebeleidskader van de EU te actualiseren door het EU-beleid inzake klimaat, energie, landgebruik, vervoer en belastingen te herzien. HERINNERT ERAAN dat de nieuwe doelstelling voor 2030 collectief door de EU op de meest kosteneffectieve wijze zal worden verwezenlijkt en dat alle lidstaten hieraan zullen bijdragen, rekening houdend met de beginselen van rechtvaardigheid en solidariteit, waarbij niemand achterblijft.
13. ONDERSTREEPT dat regels inzake vrijwillige samenwerking bij de uitvoering van de NDC's de wereldwijde ambitie moeten bevorderen, milieu-integriteit moeten waarborgen, dubbeltelling moeten voorkomen, duurzame ontwikkeling moeten stimuleren en ervoor moeten zorgen dat de mensenrechten worden gerespecteerd, door de nodige waarborgen te bieden. BEVESTIGT het belang van productieve samenwerking met alle partijen, teneinde in Glasgow overeenstemming te bereiken over solide regels.

14. BLIJFT ERBIJ dat de wereldwijde mitigatie-inspanningen aanzienlijk moeten worden opgevoerd, aangezien de risico's van klimaatverandering, de gevolgen ervan en de adaptatie-behoefte hierdoor zullen afnemen. IS ZICH ER echter VAN BEWUST dat naast de emissiereducties ook de gezamenlijke adaptatie-inspanningen dringend moeten worden opgevoerd, gelet op de intrinsieke gevolgen voor het klimaat en omdat adaptatie van cruciaal belang is voor de mondiale reactie op klimaatverandering, nog los van haar vele nevenvoordelen. BENADRUKT dat de EU in het kader van haar adaptatiestrategie maatregelen neemt om zich aan te passen aan de negatieve gevolgen van de klimaatverandering en dat haar langetermijnvisie erin bestaat in 2050 een klimaatbestendige samenleving te zijn. Voorts vormt de Europese klimaatwet de basis voor een ambitieuzer optreden om het adaptatievermogen te versterken, de weerbaarheid te vergroten en de kwetsbaarheid voor klimaatverandering te verminderen. ONDERSTREEPT het belang van de EU-adaptatiemededeling om de meest recente ontwikkelingen op het gebied van adaptatiemaatregelen van de EU onder de aandacht te brengen. NEEMT ER NOTA VAN dat alle EU-lidstaten nationale adaptatiestrategieën hebben goedgekeurd.
15. ONDERKENT dat het voor alle partijen steeds belangrijker wordt om weerbaarheid op te bouwen en de kwetsbaarheid voor klimaatverandering te beperken. IS ZICH BEWUST van de specifieke behoeften en bijzondere omstandigheden van ontwikkelingslanden, met name de minst ontwikkelde landen en kleine eilandstaten in ontwikkeling die bijzonder kwetsbaar zijn voor de negatieve gevolgen van klimaatverandering, en waarvan sommige zelfs bedreigd worden in hun voortbestaan. MEMOREERT de conclusies van de Raad van 10 juni 2021 over aanpassing aan de klimaatverandering³ en WIJST EROP dat in de adaptatiestrategie van de EU een internationale dimensie is opgenomen, waardoor de EU-steun voor internationale klimaatbestendigheid en voorbereiding op klimaatverandering zal toenemen, onder meer door de internationale financiering op te schalen en de mondiale betrokkenheid te versterken. HERHAALT dat de EU en haar lidstaten partnerlanden ondersteunen bij het versterken van hun adaptatievermogen om klimaatrisico's te kunnen beoordelen, te beheersen en te verminderen, bijvoorbeeld door de monitoring- en evaluatiesystemen te verbeteren, en ook door harder te werken aan toegankelijke, interoperabele en authentieke milieugegevens en gegevensgestuurde digitale oplossingen en verzekeringen en andere financiële mechanismen voor risicobeheersing te bevorderen. Deze activiteiten zullen kwetsbare gemeenschappen ook helpen weerbaarder te worden door het risico op verliezen en schade te beheersen en te beperken.

³ <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-9419-2021-INIT/nl/pdf>

16. HERHAALT hoe belangrijk het is dat financieringsstromen bevorderlijk zijn voor een traject richting klimaatbestendige ontwikkeling met lage broeikasgasemissies, om de overgang naar een klimaatneutrale en veerkrachtige mondiale economie en samenleving te stimuleren. BENADRUKT in dit verband dat duurzame financiering en investeringen moeten worden bevorderd. MEMOREERT dat de EU en haar lidstaten 's werelds grootste contribuant van ontwikkelingshulp en klimaatfinanciering zijn, die ten minste een derde van de wereldwijde publieke klimaatfinanciering leveren en hun bijdrage daaraan sinds 2013 meer dan verdubbeld hebben.
17. BEVESTIGT dat de EU en haar lidstaten vastbesloten blijven nog meer internationale klimaatfinanciering aan te trekken, als onderdeel van de collectieve doelstelling van de ontwikkelde landen om uiterlijk vanaf 2020 en tot en met 2025 gezamenlijk 100 miljard USD per jaar voor ontwikkelingslanden bijeen te brengen uit een groot aantal verschillende bronnen, instrumenten en kanalen, in samenhang met zinvolle mitigatiemaatregelen en een transparante uitvoering. VERZOEKT andere landen om internationaal ook meer geld vrij te maken voor het klimaat, en ERKENT dat mitigatie- en adaptatiemaatregelen beter in balans moeten worden gebracht en dat de financiële absorptiecapaciteit van ontwikkelingslanden moet worden vergroot.
18. MOEDIGT multilaterale ontwikkelingsbanken (MDB's) en andere internationale financiële instellingen AAN beduidend meer te doen om hun strategieën, activiteiten en investeringen af te stemmen op de doelstellingen van de Overeenkomst van Parijs, opdat alle financieringsstromen bevorderlijk zijn voor een traject richting klimaatbestendige ontwikkeling met lage broeikasgasemissies, en VERWELKOMT de strategieën die zijn ontwikkeld door een aantal belangrijke MDB's, onder meer, als voortrekker, de Europese Investeringsbank, en verder de Europese Bank voor Wederopbouw en Ontwikkeling en de Wereldbankgroep. HERHAALT dat particuliere klimaatfinanciering essentieel is voor de overgang naar een klimaatneutrale mondiale economie. VERWIJST naar de conclusies van de Raad over klimaatfinanciering in de aanloop naar de COP26.⁴

⁴ <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-12203-2021-INIT/nl/pdf>

19. BENADRUKT dat transparantie en verantwoordingsplicht binnen het versterkt transparantiekader, zowel wat actie als wat steun betreft, van essentieel belang zullen zijn om vertrouwen tussen de partijen op te bouwen en te behouden, naarmate wij onze toezeggingen op een transparante, accurate, volledige, vergelijkbare en consistente wijze gestand doen. WIJST op het belang van de regels voor het bijhouden van de vooruitgang die wordt geboekt bij de uitvoering en verwezenlijking van de NDC's van de partijen, en ONDERSTREEPT het belang van de regels die van toepassing zijn op artikel 6, om zich ambitieuzer te kunnen opstellen en de partijen te helpen zowel individueel als collectief de doelstellingen van de Overeenkomst van Parijs te halen.
20. HERHAALT het belang van een alomvattende en doelgerichte algemene inventarisatie opdat een zinvolle bijdrage kan worden geleverd aan de vijfjarige ambitiecyclus van de Overeenkomst van Parijs en de mondiale ambitie kan worden verhoogd in het licht van de meest recente wetenschappelijke inzichten. BENADRUKT dat de nodige bijdragen ruim voor de eerste algemene inventarisatie in 2023 beschikbaar moeten zijn. ONDERSTREEPT dat de resultaten van de algemene inventarisatie de basis moeten vormen voor en voortdurend moeten aanzetten tot ambitieuzere klimaatmaatregelen, zowel collectief als individueel. Deze inventarisatie moet met name alle partijen aanmoedigen om zich in hun NDC's en LT-LEDS gaandeweg te richten op mitigatiedoelstellingen voor de hele economie, en op krachtigere adaptatiemaatregelen en uitvoeringsmiddelen, in het licht van de langetermijndoelstellingen van de Overeenkomst van Parijs.

ZORGEN VOOR RESULTATEN IN GLASGOW

21. ZIET UIT naar de aanneming van een alomvattend en evenwichtig resultaat van Glasgow dat een ambitieus mondiaal antwoord op de klimaatverandering moet bieden, zodat de 1,5 °C-doelstelling binnen bereik blijft, conform de Overeenkomst van Parijs en in het licht van wetenschappelijke bevindingen, met name het meest recente IPCC-verslag.

22. IS VASTBESLOTEN OM:

- het "Rulebook van Katowice" te voltooien tijdens de COP26 op basis van de vooruitgang die is geboekt tijdens informele virtuele besprekingen sinds de COP25 in 2019;
- het eens te worden over brede regels als bedoeld in artikel 6 die maatregelen mogelijk maken, waaronder maatregelen op het gebied van een vrijwillige koolstofmarkt, die stroken met de noodzakelijke aanscherping van de wereldwijde ambitie en gericht zijn op het bereiken van klimaatneutraliteit, en die dubbeltelling en afhankelijkheid van trajecten met hoge emissies voorkomen, vooruitgang en duurzame ontwikkeling bevorderen, milieu-integriteit en -ambitie garanderen, risico's zoals niet-duurzaamheid en lekkage aanpakken en activiteiten met sociale waarborgen omgeven door middel van:
 - a) alomvattende en solide regels betreffende het boeken van alle internationale mitigatieresultaten door de overeenkomstige verrekeningen toe te passen, onder meer met betrekking tot het mechanisme van artikel 6, lid 4, en de regeling voor koolstofcompensatie en -reductie voor de internationale luchtvaart (Corsia);
 - b) een toekomstgericht en ambitieus mechanisme voor artikel 6, lid 4, dat de partijen in staat zal stellen hun mitigatie-inspanningen op te voeren via hun eigen mitigatiestrategieën, onder meer door middel van ambitieuze methoden op het gebied van referentiescenario's; en besluiten om over te stappen van de mechanismen van het Kyotoprotocol door die mechanismen te beëindigen en snel het mechanisme van artikel 6, lid 4, in gang te zetten zonder dat de ambitie van de Overeenkomst van Parijs daardoor verwatert;
 - c) een akkoord over het werkprogramma voor het kader voor niet op de markt gebaseerde benaderingen dat synergie en efficiëntiewinst bij niet op de markt gebaseerde samenwerking in het kader van artikel 6, lid 8, faciliteert;
- regelingen af te spreken op grond van het versterkt transparantiekader, dat de ruggengraat vormt voor een goed functionerende Overeenkomst van Parijs, op basis van de in Katowice overeengekomen voorwaarden, procedures en richtsnoeren en de informele vooruitgang die sinds de COP25 in Madrid is geboekt, waarbij erop wordt gewezen dat steun en technische bijstand voor capaciteitsopbouw belangrijk zijn om alle partijen die ontwikkelingslanden zijn, ten volle aan het versterkt transparantiekader te kunnen laten deelnemen;

- teneinde consensus te bereiken in Glasgow, de voorkeur uit te spreken voor een gemeenschappelijke termijn van vijf jaar voor de NDC's van alle partijen die vanaf 2031 door de EU ten uitvoer zullen worden gelegd enkel indien alle partijen daartoe verplicht zouden zijn en dit gebeurt op een wijze die strookt met de Europese klimaatwet.

23. KIJKT ERNAAR UIT om:

- tijdens de COP26 de evaluaties over de deskundigengroep voor minst ontwikkelde landen en over de vooruitgang, effectiviteit en prestaties van het adaptatiecomité uit te voeren en te voltooien;
- benaderingen te bespreken voor de evaluatie van de algehele vooruitgang die geboekt is bij de verwezenlijking van de wereldwijde adaptatiedoelstelling op basis van de werkzaamheden van het adaptatiecomité;
- de werkzaamheden met betrekking tot adaptatie voort te zetten, waaronder activiteiten met betrekking tot het voorkomen, beperken en aanpakken van verlies en schade die tot de nadelige gevolgen van de klimaatverandering worden gerekend conform het internationaal mechanisme van Warschau voor verlies en schade door klimaatverandering, onder meer de tijdige en volledige operationalisering van het netwerk van Santiago;
- de routekaart van de Koronivia Joint Work on Agriculture te voltooien en mogelijke verdere stappen te bespreken;
- de succesvolle evaluatie van het werkprogramma van Doha inzake artikel 6 van het Verdrag af te ronden, alsmede de toekomstige werkzaamheden ter implementering van de Action for Climate Empowerment te organiseren;
- beraadslagingen te beginnen over het vaststellen van het nieuwe collectieve streefcijfer voor klimaatfinanciering na -2025 vanuit een streven naar zinvolle mitigatiemaatregelen en transparantie van uitvoering en rekening houdend met de behoeften en prioriteiten van ontwikkelingslanden, zodat financieringsstromen bevorderlijk zijn voor een traject richting klimaatbestendige ontwikkeling met lage broeikasgasemissies;

- in Glasgow een strategische bespreking te voeren met alle partijen bij de Overeenkomst van Parijs over een LT-LEDS in de periode na 2020.

24. WIJST op het belang van maatregelen van niet-partijgebonden actoren en MOEDIGT hen AAN zich te blijven inzetten voor de effectieve uitvoering van de Overeenkomst van Parijs en de voorbereiding van de algemene inventarisatie, onder meer door middel van het mondiale klimaatactieplan.
25. FELICITEERT en DANKT de Spaanse regering voor de organisatie van de COP25, het Chileense voorzitterschap van de COP25 en het aantredende Britse voorzitterschap van de COP26 en zijn partner Italië voor hun onvermoeibare inspanningen en toewijding in de periode tussen de COP25 en COP26, de organisatie van workshops en overleg met de delegatiehoofden en ministers, waaronder de pre-COP en het Youth4Climate-evenement, en de samenwerking met de partijen, niet-partijgebonden actoren en ngo's. IS INGENOMEN met het werk dat in een virtuele omgeving werd verricht, onder meer tijdens de zittingen van mei en juni van de hulporganen, en ONDERKENT dat er belangrijke lessen kunnen worden getrokken voor de verbetering van het UNFCCC-proces in de toekomst.

OVERIGE INTERNATIONALE ORGANISATIES EN PROCESSEN

26. ONDERSTREEPT dat klimaatverandering en de biodiversiteitscrisis, alsmede woestijnvorming, bodemdegradatie en de achteruitgang van de waterkwaliteit en van de oceanen sterk onderling verweven en elkaar versterkende verschijnselen zijn, en BENADRUKT dat deze slechts met succes kunnen worden bestreden door een coherente benadering die wederzijds voordelige strategieën omvat, waaronder op de natuur gebaseerde oplossingen met waarborgen. ROEPT OP tot nauwere samenwerking en synergie tussen de verdragen van Rio en andere multilaterale milieuovereenkomsten, alsmede andere VN-initiatieven en internationale processen ter zake.
27. BLIJFT ZICH KRACHTIG INZETTEN voor het versterken van de synergie tussen het UNFCCC en het VN-Verdrag inzake biologische diversiteit, met inbegrip van de aanpassing aan het mondiale kader voor biodiversiteit voor de periode na 2020, en het verder bevorderen van maatregelen voor de wederzijdse versterking van de nevenvoordelen met het oog op klimaatmitigatie en -adaptatie en het tegengaan van biodiversiteitsverlies.

28. BLIJFT VASTBESLOTEN te streven naar synergie en een zo groot mogelijke klimaatbijdrage aan en van het Verdrag van de Verenigde Naties ter bestrijding van woestijnvorming, het VN-Bossenforum, het kader van Sendai voor rampenrisico-vermindering, de actieagenda van Addis Abeba en de verwezenlijkingen van de Agenda 2030 voor duurzame ontwikkeling en de duurzameontwikkelingsdoelen.
29. BLIJFT VASTBESLOTEN erop te wijzen dat duurzaam oceaen- en waterbeheer en gezonde watergerelateerde ecosystemen een fundamentele rol spelen in de algehele klimaatbestendigheid en dat het belangrijk is te werken conform het VN-decennium voor actie inzake water 2018-2028.
30. VERZOEKT alle lidstaten er in het kader van de Internationale Burgerluchtvaartorganisatie (ICAO) en de Internationale Maritieme Organisatie (IMO) voor te zorgen dat de internationale luchtvaart en het zeevervoer een eerlijke bijdrage leveren aan de verwezenlijking van de doelstellingen van de Overeenkomst van Parijs, op een wijze die staten niet belet ambitieuzere maatregelen te nemen, de milieu-integriteit waarborgt, dubbeltelling voorkomt en niet leidt tot concurrentievervalsing op routes of in handelssectoren, en ROEPT tegelijkertijd de IMO en ICAO OP te blijven rapporteren over hun klimaatwerkzaamheden in UNFCCC-verband. MOEDIGT de IMO in het bijzonder AAN om haar werkzaamheden voor de uitvoering van maatregelen op middellange en lange termijn voort te zetten, en de ICAO om een ambitieuze langetermijndoelstelling voor wereldwijde emissiereductie aan te nemen.
-